

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Η πρώτη ελληνική επιθεώρηση, τὸ «Λίγ' ἀπ' ὄλας» τοῦ κ. Μιχ. Λάμπρου. Ἡ ἐπιτυχία του. Τὰ περίφημα τραγεούδικα του. Ἡ καυστική ἀπαντήσις τῷ ἀειμνήστῳ Καλλιγᾷ. Ὁ κ. Βενιζέλος στὸ Ρέθυμνο. Στὴν ἀτυχὴ τῷ Βενιζελισμῷ. Ὁ χόντζας τοῦ... κέρματος!... Ὁ κ. Ξενόπουλος καὶ ἡ ἀνοιχτὴ νερμητὴ κυρία Θάλεια. Τὶ τραβῶν εἰ μυστιογραφίαι, κτλ.

ΝΩΡΙΖΕΤΕ ποῦ ἦταν ἡ πρώτη Ἑλληνικὴ ἐπιθεώρησις, ποῦ παίζετε στὴν Ἀθήνα;

Τὸ «Λίγ' ἀπ' ὄλας», τοῦ μακαρίτη Μίκου Λάμπρου, τοῦ ζωροῦ καὶ εὐγενοῦς ἐκείνου παλαιοῦ Ἀθηναίου, στὸν ὁποῖο σφύριζε τὴ ζωὴ του καὶ τὴν κατόπιν δρᾶσιν του ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος «Παρνασσός».

Ὁ Λάμπρος, ἂν καὶ περασμένης πλείον ἡλικίας καὶ λευκομάλλης, ἦταν γεμάτος ὑγείας, μετὰ μάγικα κατεμάκρυνα, γερὰ στομάχι καὶ θρεψί παντοεινῆ. Τὰ κατωδάκτυλα μάγουλά του βλέποντας ὁ μακαρίτης Κύριος, τῆς «Ἐστίας», δὴ τὸν Ὀλμπροσ ἀνοικοκταίευσεν τὴς σκάλες τῶν γραφείων του, ἔλεγε :

—Μὰς ἔρχονται τὰ τριαντάφυλλα τοῦ «Παρνασσό»...

Τὰ τριαντάφυλλα τοῦ «Παρνασσό» δὲν ζητοῦσαν τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὴν «Ἐστία» καὶ τὰ ἄλλα φύλλα τῶν Ἀθηνῶν, παρὰ νὰ δημοσιεύουν τὰ προγράμματα τῶν ἀλλοσημιτικῶν ἐκείνων φιλολογικῶν συγκριτικῶσεων τοῦ «Παρνασσό».

Τὴν ἰδέαν τῆς συγγραφῆς τῆς ἐπιθεωρήσεως τὴν ἐνεπνεύσθη ὁ Μίκος Λάμπρος, ἔπειτα ἀπὸ ἓνα ταξίδι, ποῦ ἔκανε στὴν Τεργεστή. Ἐκώλυσε λοιπὸν σὲ συναρκαῖα τὸν μακαρίτη μουσοουργὸ Σπυριδῆ καὶ σὲ λίγες μέρες τὸ «Λίγ' ἀπ' ὄλας» ἦταν ἔτοιμο.

Ἡ ἐπιτυχία του ἦταν μεγάλη καὶ τὰ τραγεούδικα του διαδοθήσαν ἁμέσως καὶ ἐτραγουδιούνταν σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα.

Πολλὰ ἀπ' αὐτὰ, ὅπως τὸ περίφημο ἐκείνου :

Μάθε, Μαργαρώ μου,
πόσο σ' ἀγαπῶ,
πόσο σὲ λατρεύω,
πόσο σὲ πονῶ.
Μαργαρώ, ἐσένα ἐγὼ ἀγαπῶ,
κι' ὅσο ζῶ, ἐσένα θὰ ζητῶ...

ἐπιζοῦν καὶ τραγουδιόνταν ἀκόμη στὴς ἐπαρχίες. Τόση δὲ ἦταν ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐπιθεωρήσεως αὐτῆς, ποῦ τὸ «Λίγ' ἀπ' ὄλας» ἔγινε φράσις τότε πανελλήνως τῆς μόδας. Ὁ κ. Ἀλ. Φιλαδέλφειος μάλιστα ἐξέδωσε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἓνα φιλολογικωστειροῦ Ἡμερολόγιου, ὁποῦ τὸν τίτλο «Λίγ' ἀπ' ὄλας».

Στὸ Ἡμερολόγιον αὐτοῦ τοῦ κ. Φιλαδέλφειος γίνεται σὲ κάθε του σελίδα, λόγος πολλὸς γὰρ τὰ...ποδηλάτα, τὰ ὁποῖα φαίνεται θὰ ἔχαν πληθυνθῆ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη στὴν Ἀθήνα καὶ ἔχαν καταντισθ...κίνδυνος γὰρ τοὺς πεζοὺς ποδηλάτας.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ ποδηλάτα ἔτρεχαν στοὺς δρόμους...σκοκίζοντα μὲ τὴς σε-ρήνης των καὶ τὰ κροῦθινα των, ὁ κ. Φιλαδέλφειος παρακάλεσε τὸ Θεὸ νὰ σώσῃ τοὺς Ἀθηναίους ἀπὸ τοὺς...επιτοχάζοντας αὐτοὺς πετινοὺς τῆς πόλεως...

Ἐπανερχομῆθα στὸ «Λίγ' ἀπ' ὄλας».

Ὁ κόσμος σπέρθηκε κάθε βράδι στὴν ἐπιθεώρησι τοῦ Λάμπρου καὶ ἡ παραστάσις διεδόχοντο ἡ μία τὴν ἄλλη. Ὁ μακαρίτης Μίκος θὰ ἐκέρδζε χρήματα πολλὰ ἀπὸ τὰ ποσοστὰ τοῦ ἔργου, ἂν ὁ ἔλαος δὲν

γαυεῖ! Θαρρῶ πὺς ἔρχεται ὁ Ντάλτον... Καλύτερα νὰ μὴ σὲ βρῆ ἔδω... Καλὴ τύχη, σὲ σένας καὶ στὸν Μπόμπ!

Ἡ Πέγκυ στάθηκε καὶ παρακολούθησε τὴ Μαίρη, ἡ ὁποία, τρομοκρατημένη ἀπὸ τὰ λόγια ποῦ εἶπε ἀκούσει, ἔφευγε γρήγορα στὰ παρασκῆνια. Κατόπιν ἡ νῆα χαμογέλασε, ἀνασηκώσε τοὺς ὤμους τῆς καὶ κούνησε χθίπρη στὸ κεφάλι τῆς. Στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς σκηνῆς, κάποιοι χτύπησε στὸ πιάνο μερικά ἀκκόρντα. Ἐκείνη τὴ στιγμή, ὁ Ντάλτον τὴν πηλίσασε.

—Τῆς μῆλῆσε, τῆς ἐξήγησε, Πέγκυ; ρώτησε ὁ νέος μὲ συναγῆ φωνή.

—Ναί! Τώρα δά, μόλις ἔφυγε!

—Ἀ! Σ' εὐχαριστῶ! Τὴν καὶ μὴν τὴ μικροῦλα! Δὲν εἶχα τὸ θάρρος νὰ τῆς πῶ τὴν ἀλήθειαν! Ἦταν τόσο ἀφελῆς καὶ χαριτωμένη... Ἀπὸ χορὸ ὄμως δὲν καταλαβαίνει οὔτε γρῶ!... Ἐπιτέλους ἔδω, δὲν εἶνε χοροδιδασκαλεῖο! Τὶ διάβολο ἐκκινεῖν ἀπὸ τὰ χωριά τοὺς κ' ἔρχονται;... Τῆς ἔβωσε τὴ λίρα ποῦ σοῦ ἔδωσα γιὰ τὰ ναῦλα τῆς;

Ἡ Πέγκυ ἔβγαλε ἀπὸ τὸν κόφρο τῆς, ἓνα δεύτερο χαρτονόμισμα μίσης λίρας καὶ τὸ ἔδωσε στὸν Ντάλτον.

—Ὁχι! Βλάκα!... Δὲν σοῦ εἶπα πὺς μισὴ λίρα ἔφτανε μὲ τὸ παραπάνω! Ἐσαι ἓνας ἀισθηματίας, Τζόνι! Κι' ἀσφαλῶς καμιά ὥρα θὰ βρεθῆς στὸ φτωχοκομεῖο, ἂν ἐξακολουθήσῃς νὰ μοιράζῃς ἔτσι εὐκόλως τὰ χρήματά σου. Καὶ τότε, σ' ἔρωτο, ποῖς θὰ γυρίσῃ νὰ σὲ κυττάξῃ ἐσένα; Ἀ! Εἶνε σκληρὸ τὸ ἐπάγγελμα μὰς κ' ἡ ζωὴ μιά κομωδία!

ἔθετεν ὡς ὄρον ἀπαραβάτου, ὅπως τὰ ἀνίκανα εἰς αὐτὸν ποσοστὰ τῶν δέκα πρώτων παραστάσεων διαπύθον ὑπὲρ τῆς Νυκτερινῆς Σχολῆς τοῦ «Παρνασσό».

Ἐτσι ἐσκέπτοντο κ' ἔτσι ἐνεργῶσαν καὶ ἐργαζόντουσαν τότε οἱ λόγοι. Ἄλλα χροῖνα, δηλαδή, ἄλλα ἦθη. Σήμερα ὅλα ἄλλαξαν, δυστυχῶς.

Ἐπὶ μὴν ἄρα στὴ Βουλῇ ὁ μακαρίτης Καλλιγᾷ, ὁ γνωστός νομομαθῆς κτλ., ἀγόρευε γιὰ κάποιο ζήτημα, ἓνας βουλεύτης τὸν δέκοντε ἀτόματα.

—Βλέπω, κύριε Καλλιγᾷ, ὅτι ἐγηράσατε πολὺ καὶ δὲν σὰς βοήθει ἡ μνήμη! τοῦ εἰτε :

Ἀτάραχος ὁ Καλλιγᾷ, ἐγόρευε καὶ τοῦ εἰτε :

—Ναί, δυστυχῶς, εἶνα γηράσκων σ' αὐτὸν τὸν κόσμο, καὶ μόνον ἡ μοῖρα δὲν γηράσκει!...

Κατὰ τὸ τελευταῖο ταξίδι τοῦ Βενιζέλου στὸ Ρέθυμνο, ὁ ἀρχηγὸς τῶν Φιλελευθέρων, μετὰ τὴν ἰσοδοχίαν καὶ τὸ λόγο του, καὶ ἀφοῦ ἐγενώματο καὶ ἀνεπαύθη λίγο στὴν οἰκίαν τοῦ κ. Μάνου Τσάκωνα, θέλησε ἔπειτα νὰ πῆ πρὸς καὶ νὰ ἐπισκεφθῆ μερικοὺς φίλους του, τοὺς ὁποῖους δὲν εἶδε κατὰ τὴν ἀφίξίν του, γιὰτι οὐκ ἐβουλόταν. Ἐτσι λοιπὸν ἐπισκέφθηκε τὸν σπῆτι τὸν τὸν διαγόρον κ. Ν. Κοροναίου, τοὺς ἀδελφοὺς κ. κ. Καλαϊτῆ/ση κτλ. κτλ. Ἐπειτα θέλησε νὰ πῆ καὶ στὸ φαρμακεῖο τοῦ ἱατροῦ κ. Σαουνατοῦ, ἐνὸς τῶν προκρίτων τοῦ Ρεθύμνου καὶ ἐκ τῶν πλέον εὐπολιτῶν τοῦ Νομοῦ. Τὸ φαρμακεῖο αὐτὸ ἦταν ἐπὶ τριάντα χροῖνα τὸ κέντρον τοῦ βενιζελισμοῦ καὶ ἡ πηρὴ πᾶσις δρᾶσις τῶν φιλελευθέρων σ' ὅλον τὸν Νομὸν καὶ πέραν αὐτοῦ ἀκόμη.

Γι' αὐτὸ ὁ κ. Βενιζέλος, εἰσερχόμενος ἔφαρκα στὸ φαρμακεῖο, εἶτε στοὺς ἐκπλήκτους φίλους του, ποῦ τὸν εἶδαν ἔξαφνα :

—Ἦρθα, κύριοι, νὰ ἐπισκεφθῶ τὸν...τ ἐκ ἐν τῷ βενιζελισμῷ!...

Κι' ἀπὸ τότε οἱ Ρεθύμνιοι ἀποκαλοῦν τὸν κ. Σαουνατοῦ...χόντζαν!...

Ὁ κ. Γρηγ. Ξανόπουλος ἐπηγεῖται τὸ ἔξης ὄρασιον :

Πρὸ ἐτῶν, σ' ἓνα τὸν μυθιστόρημα, εἶχε ὀνομάσει Θάλεια μιά κυρία τοῦ ἔργου του, ποῦ νοιάζει δομῆματα σὲ φοιτήτας. Ἐτιχε ὄμως καὶ κάποια σπιτονοικοκυρὰ τῶν Ἀθηνῶν νὰ τὴν λένε Θάλεια καὶ αὐτὴ, καὶ νὰ ἐνοιαίξῃ κ' αὐτὴ ἐπίσης δομῆματα σὲ φοιτητὰς καὶ μὴ. Ἡ κ. Θάλεια λοιπὸν ἔτυχε νὰ διαβάσῃ τὸ μυθιστόρημα τοῦ κ. Ξανόπουλου καὶ ἀπὸ τότε ἄρχισε νὰ τὸν βραβυρῶσῃ μὲ ἀπειλητικὰ καὶ ἄβριστικά γράμματα, γιὰτι μεταχειρίστηκε τὸ... ὄνομα

τῆς στὸ μυθιστόρημά του.

Τούτορας λοιπὸν καὶ τοῦ Ξανόπουλου, χωρὶς νὰ κἀνὴ νισάρι, ἡ ἀθεόφοβη :

«Δὲν βρήκατε ἄλλο ὄνομα γι' αὐτὴν τὴν κυρία, παρὰ τὴν βαφτισίαιε Θάλεια; Τὶ σὰς ἐφταιξε ἡ...Μοῦσα, τί σὰς ἐφταιγα κ' ἐγὼ;...»

Κι' ὁ καὶ μὲνος ὁ Ξανόπουλος, σὲ κάθε γράμμα τῆς κ. Θάλειας, ἐσταυροκατέτε, δαμαρτυρόμενος ὅτι :

—Ὅτε μὲ τὴ Μοῦσα εἶχε τίποτε, οὔτε μὲ τὴν...μουσίσαισα ἐπιτολογεῖο τοῦ!...

Καὶ εἶχε δίκιο, ὁ δυστυχῆς!...

Πρὸ ἐτῶν, εἶχε ἔλθει στὴν Ἀθήνα ἓνας Ἀμερικανὸς ζωγράφος, ὁ Σούν, νέος ἀρχαῖος πράγματι καλλοῦνης, γὰρ τὸν ὁποῖον ἔχον ζωγραφὴ ἡ τότε Ἀθῆνῆς καὶ δέσποτες τῶν Ἀθηνῶν. Καλοῦσαν λοιπὸν τὸν κόσμο γιὰ νὰ τὸν πλησιάσουν καὶ νὰ τὸν γνωρίσουν.

Ἐτσι, μιά βραδιὰ, ποῦ ὁ διασημὸς τοῦ καλλιτεχνικοῦ περιοδικοῦ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὁ Ἡ Παναγιώτης, κ. Δ. Ι. Καλογερόπουλος, ἔκανε μιά δεξίωση στὰ γραφεῖα τοῦ περιοδικοῦ τὸν χρόνον τοῦ Σούν, πολλὰς κυρίας τὸν παρακάλεσαν νὰ καλέσῃ κ' αὐτῆς, γὰρ νὰ γνωρίσουν τὸν ἀλλοθῆσαν αὐτὸν ἔφημο τοῦ Νέου Κόσμου. Ὁ κ. Καλογερόπουλος δὲν τὸνς χάλασε τὸ χατήρι. Ἐπεὶ, λοιπὸν, ὅταν μὴ ἀπὸ τῆς κυρίας αὐτῆς πρωτοεῖθε τὸν Σούν, ἐξεπλήγη τόσο πολὺ ἀπὸ τὴν ὁμορφίαν του, ποῦ δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῆ καὶ νὰ μὴ φρονήσῃ δυνατὰ :

—Μὰ αὐτὸς εἶνε ὄρασιον; μὴ εἶ τρέμου!...

Καὶ κάποιος πλαγιὸς τῆς τῆς εἶτε σ' αὐτὴ :

—Μέχρι τρέμου τὸν...συσῶν!...

